

На основу члана 28. став 7. и члана 36. Закона о банкама („Службени гласник РС“, бр. 107/2005, 91/2010 и 14/2015) и члана 15. став 1. Закона о Народној банци Србије („Службени гласник РС“, бр. 72/2003, 55/2004, 85/2005 – др. закон, 44/2010, 76/2012, 106/2012, 14/2015, 40/2015 – одлука УС и 44/2018), Извршни одбор Народне банке Србије доноси

О Д Л У К У

О УПРАВЉАЊУ РИЗИКОМ КОНЦЕНТРАЦИЈЕ ПО ОСНОВУ ИЗЛОЖЕНОСТИ БАНКЕ ОДРЕЂЕНИМ ВРСТАМА ПРОИЗВОДА

1. Овом одлуком прописују се начин израчунавања појединачних показатеља пословања банке у вези са управљањем ризиком концентрације по основу изложености банке одређеним врстама производа, ограничења која се односе на тај ризик, као и начин, форма и рокови извештавања Народне банке Србије о тим показатељима.

2. Изложености банке по основу кредита одобрених становништву чија је уговорена рочност дужа од 2920 дана не могу бити веће од 30% износа капитала банке утврђеног у складу са одлуком којом се уређује адекватност капитала банке увећаног за износ свих обавеза банке у динарима чија је преостала рочност дужа од 1825 дана.

Ради примене става 1. ове тачке, на обрачун износа капитала из тог става не примењују се регулаторна прилагођавања и одбитне ставке од капитала прописани одлуком којом се уређује адекватност капитала банке, осим умањења за губитак текуће године и ранијих година и за нереализоване губитке.

Изузетно од става 1. ове тачке, изложености банке из тог става не могу бити веће од:

- 1) 50% износа капитала и обавеза из тог става у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2019. године;
- 2) 40% износа капитала и обавеза из тог става у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2020. године.

Кредити из става 1. ове тачке обухватају припадајући део стања на рачунима 102, 107 и 108 утврђеним Контним оквиром за банке у складу са одлуком којом се прописују Контни оквир и садржина рачуна у Контном оквиру за банке и исказују се по бруто принципу, односно пре умањивања за исправке вредности.

Банка је дужна да износ изложености из ст. 1. и 3. ове тачке умањи за износ обезбеђен првокласним средствима обезбеђења ако су испуњени услови за њихову класификацију у категорију А у складу са одредбама одлуке којом се уређује класификација билансне активе и ванбилансних ставки банке.

Обавезама банке из става 1. ове тачке сматрају се и субординиране обавезе у динарима које нису укључене у капитал у складу са одлуком којом се уређује адекватност капитала банке, ако испуњавају услов из тог става.

Становништво из става 1. ове тачке обухвата домаћа физичка лица, страна физичка лица – резиденте, страна физичка лица и домаћа физичка лица – нерезиденте, у складу са одлуком којом се уређују прикупљање, обрада и достављање података о стању и структури рачуна из Контног оквира.

Кредити чија уговорена рочност није дужа од 2920 дана а код којих је, у поступку реструктурирања потраживања, у складу са одлуком којом се уређује класификација билансне активе и ванбилансних ставки банке, промењен датум доспећа последње рате, чиме је уговорена рочност тог кредита продужена на преко 2920 дана – не укључују се у обрачун изложености из става 1. ове тачке.

3. Банка је дужна да податке из тачке 2. ове одлуке доставља Народној банци Србије месечно, са стањем последњег календарског дана претходног месеца, и то најкасније 20. у месецу, а податке са стањем на дан 31. децембра текуће године дужна је да достави и након затварања пословних књига, и то најкасније 5. марта наредне године.

Банка је дужна да коначне податке из тачке 2. ове одлуке за јануар текуће године са стањем на дан 31. јануара те године – достави најкасније 12. марта те године.

Податке из става 1. ове тачке банка доставља у електронској форми на обрасцу *Показатељ ризика концентрације*, који је као Прилог 1 одштампан уз ову одлуку и њен је саставни део.

Податке из става 1. ове тачке банка доставља у складу са упутством Народне банке Србије којим се уређује електронско достављање ових података и које се објављује на интернет презентацији Народне банке Србије.

Банка је дужна да податке из става 1. ове тачке прикаже тачно и потпуно.

Рокове из ст. 1. и 2. ове тачке Народна банка Србије може продужити за дане државних празника – о чему благовремено обавештава банке.

4. Ако банка не одржава показатељ ризика концентрације на начин прописан тачком 2. ове одлуке, дужна је да о томе без одлагања обавести Народну банку Србије, уз навођење разлога због којих не одржава тај показатељ на начин прописан овом одлуком, као и да јој, у најкраћем могућем року, достави план о усклађивању са овим показатељем. Народна банка Србије оцењује адекватност овог плана и планираног рока за усклађивање, након чега обавештава банку о својој оцени. Банка која је доставила адекватан план дужна је да Народну банку Србије без одлагања обавести о томе да је своје поступање ускладила са одредбама ове одлуке у року из тог плана и на начин утврђен тим планом.

План из става 1. ове тачке садржи пројекцију кретања стања кредита, капитала и обавеза банке, и то тако да се у што краћем року поступање банке усклади са ограничењима прописаним овом одлуком, као и планиране начине за достизање усклађености који, у зависности од тога шта је применљиво, могу обухватити следеће:

- 1) планирано повећање капитала докапитализацијом, и то износ и динамику те докапитализације, као и друге планиране начине за измену вредности капитала;
- 2) планирану динамику измене структуре кредитног портфолија;
- 3) друге планиране активности које доприносе усклађивању поступања банке с тачком 2. ове одлуке.

Ако утврди да банка не одржава показатељ из става 1. ове тачке, а о томе није обавестила Народну банку Србије, ако банка није доставила план из става 1. те тачке, ако је доставила неадекватан план или ако не поступи по достављеном плану у року из тог плана – Народна банка Србије према банци може да предузме једну или више од следећих мера:

- 1) да одреди показатељ адекватности капитала већи од прописаног, у складу с чланом 23. Закона о банкама;
- 2) да јој наложи да донесе и спроведе мере за смањење, односно ограничавање износа изложености банке одређеним врстама производа;
- 3) да јој наложи да у одређеном року повећа капитал до одређеног нивоа;

4) да јој наложи да издвоји одговарајући износ динарских средстава на посебан рачун Народне банке Србије отворен у RTGS систему – до усклађивања са одредбама ове одлуке;

5) да јој наложи да предузме, односно обустави друге активности.

5. Ова одлука објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије“ и ступа на снагу 1. јануара 2019. године.

ИО НБС бр. 104
24. децембра 2018. године
Београд

Председавајућа
Извршног одбора Народне банке Србије
Г у в е р н е р
Народне банке Србије

Др Јоргованка Табаковић, с.р.